

Žalobce domáhá se žalobou zjištění, že trhov^á smlouva, kterouž prodal žalované polovinu nemovitostí zapsaných v určité vložce knihovní, jest neplatnou. Návrh jeho, by žalované bylo zapovězeno onu nemovitost zciziti, obtížiti nebo zastaviti, p r o c e s n í s o u d zamítl, r e k u r s n í s o u d mu vyhověl. D ů v o d y: Žalovaná zatížila nemovitost žalobcem jí prodanou hypotekárním dluhem. Tím dostatečně jest osvědčena obava žalobcova, že by bez povolení prozatímního opatření vymáhání nároku žalobcova na neplatnost smlouvy trhov^é, zejména změnou stavu dosavadního, bylo zmařeno nebo značně stíženo, a plyne z celého stavu věci, že povolení žádaného prozatímního opatření jest třeba, aby zabráněno bylo případně odvrácena byla těžce nahraditelná škoda žalobci ze zatížení toho hrozící.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Neprávem spatřuje rekursní soud ohrožení tohoto nároku v tom, že žalovaná prý polovici zmíněných nemovitostí jí náležející zatížila hypotekárním dluhem Kč, neboť ohrožen (§ 381 ex. ř.) může býti nárok jen, spočívá-li v nějakém plnění nebo opomenutí (rozh. čís. 3078 sb. n. s.). Pouhé zjištění neplatnosti kupní smlouvy nemůže býti dotčeno případným knihovním zatížením nemovitosti, které byly předmětem této smlouvy.

Čís. 14620.

Tajná plná moc: Jednal-li zmocněnec s třetí osobou jménem vlastním, aniž dal najevo, že jedná jménem zmocnitelovým, nevznikl tím nárok třetí osoby proti zmocnitelovi.

(Rozh. ze dne 17. října 1935, Rv I 2095/33.)

P r v ý s o u d zamítl žalobu na zaplacení kupní ceny za dodané zboží, o d v o l a c í s o u d žalobě vyhověl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y :

V žalobě opřel žalobce svůj nárok o to, že S. objednal sporné zboží v zastoupení žalovaného jako jeho zmocněnec. Prvý soud však nevzal za prokázáno, že S. dřevo objednal jménem žalovaného, nýbrž měl z výsledků průvodního řízení za jisténo, že je S. objednal sám, že sám slíbil zaplacení, že sám převzal dřevo i dodací lístek, a že o žalovaném jako staviteli nebo stavebníku ani slovem se nestala zmínka, ani o nějakém příkazu nebo zmocnění daném S. Důsledkem toho první soud žalobu zamítl. Odvolací soud vyhověl žalobě, pokládaje S. za správce žalovaného podle druhé věty § 1029 obč. zák., aniž by byl něco změnil na uvedeném skutkovém zjištění prvního soudu. Při tom však přehlédl, že § 1029 obč. zák. (jako vůbec všechny předpisy občanského zákona o zmocňovací smlouvě) předpokládá, že zmocněnec jednal jménem ji-

ného a ne jménem vlastním. Jednal-li zmocněnec při uzavření smlouvy s třetí osobou jménem vlastním, vztahují se účinky smlouvy jen na oba smluvníky (§ 1017 poslední věta obč. zák.; Klang k § 1017 obč. zák. II sv. str. 832, srov. také rozh. čís. 12971 sb. n. s.). Nutno totiž rozeznávat poměr mezi zmocněncem a zmocnitelem a účinky smlouvy uzavřené domnělým zmocněncem v příčině třetích osob (nadpis § 1017 obč. z.). Jednal-li takový zmocněnec s třetí osobou jménem vlastním, aniž dal najevo, že jedná jménem jiného, nezakládá tím práva a závazky pro jiného, nýbrž pro sebe, a třetí osoba nenabývá práv bezprostředně proti zmocniteli, jehož jménem nebylo jednáno, nýbrž jen proti svému smluvníku. V souzeném případě dodací smlouvu uzavřel S. vlastním jménem žalovaného. To stačí k zamítnutí žaloby.

Čís. 14630.

K § 154 obč. zák.

Nemanželský otec nemá proti svému nemanželskému dítěti nárok podle § 154 obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. října 1935, Rv I 1862/35.)

Žalobě na slušné opatření podle § 154 obč. zák. podané nemanželským otcem proti jeho nemanželskému dítěti nižší soudy nevyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Jde pouze o právní otázku, zda také nemanželský otec má podle § 154 obč. zák. nárok na slušnou výživu. Prvý soud zaujal k této otázce záporné stanovisko a jediné z toho důvodu žalobu zamítl. Odvolací soud s tímto právním názorem prvního soudu souhlasí. Z umístění předpisu § 154 obč. zák. do hlavy třetí před ustanovením §§ 155 a násl. obč. zák., které upravují právní poměr mezi nemanželskými rodiči a dětmi, dalo by se souditi, že § 154 obč. zák. poskytuje nárok na slušnou výživu toliko manželským rodičům proti manželským dětem. Tento názor však nesdílí judikatura nejvyššího soudu jak vídeňského (Gl. U. 4749 a 6142), tak i československého (čís. 11058 a 12896 sb. n. s.), přiznávajíc toto právo také nemanželské matce oproti nemanželskému dítěti. Tento názor opírá o to, že nemanželské děti mají proti nemanželské matce téměř táž práva jako děti manželské (§§ 754, 763, 795, 1220, 1231 obč. zák.) a že také nemanželské matce přísluší zákonné právo dědické na jmění nemanželského dítěte (§ 756 obč. zák.). Naproti tomu poměr mezi dítětem a jeho nemanželským otcem jest zcela jiný. Nemanželský otec jest podle § 166 obč. zák. pouze povinen poskytovat dítěti výživu přiměřenou jeho jmění, aniž má nad ním otcovskou moc. Jiných povinností vůči němu nemá, zejména není povinen k dotaci dcery (§ 1220 obč. zák.) a k poskytnutí výbavy synovi (§ 1231 obč. zák.). Nemanželskému dítěti nepřísluší ani právo dědické (§ 754 obč. zák.) a právo na povinný díl a také naopak nemanželský otec nemá vůči svému dítěti žádných nároků majetkoprávních, neboť ani jemu nenáleží dědické právo ke jmění dítěte (§ 756 obč. zák.), ani nárok na povinný díl. Dítě také nesdílí jeho jméno, nýbrž jméno matčino (§ 165 obč. zák.). Z toho jest patrné, že poměr jeho k dítěti jest zcela jiný než poměr nemanželské matky, zejména jeho